

ANALIZA JURIDICO-PENALĂ A INFRAȚIUNII PRIVIND ACTIVITATEA MERCENARILOR

Igor SOROCEANU

Doctorand, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

Chișinău, Republica Moldova

e-mail: soroceanu94igor@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-8719-0454>

În conformitate cu prevederile articolului 2 aliniat (1) din Codul penal al Republicii Moldova, observăm că, legiuitorul a enunțat un complex de valori supreme, pe care Legea penală are menirea de-a le apăra. Astfel, potrivit textului de lege, sunt protejate persoanele, drepturile și libertățile acestora, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept [1, art.2 alin.(1)]. Activitatea mercenarilor este o infracțiune care atentează direct asupra păcii și securității omenirii. Mercenarii sunt persoane pasibile răspunderii penale ce posedă o calitate specială. Activitatea acestora este una ilegală și supusă răspunderii penale de majoritatea statelor lumii. În ordinea care succede, ne propunem ca deziderat efectuarea unei analize juridico-penale a infracțiunii privind activitatea mercenarilor. Prin urmare, în această ordine de idei, a valorilor sociale existente în societate, observăm că, comunitatea umană este apărută și din punct de vedere al păcii și securității omenirii. Ceea ce se prezumă că, fărădelegile din domeniului războiului nu sunt tolerate în realitatea obiectivă, iar în cazul comiterii acestora – survine răspunderea penală.

Cuvinte-cheie: lege penală, faptă ilegală, răspundere juridică, mercenar, subiect de drept.

LEGAL-CRIMINAL ANALYSIS OF THE CRIME REGARDING THE ACTIVITY OF MERCENARIES

In accordance with the provisions of Article 2 paragraph (1) of the Criminal Code of the Republic of Moldova, we note that the legislator enunciated a complex of supreme values, which the Criminal Law is intended to defend. Thus, according to the text of the law, persons, their rights and freedoms, property, environment, constitutional order, sovereignty, the independence and territorial integrity of the Republic of Moldova, the peace and security of humanity, and the entire order of law are protected. [1, Article 2 (1)] The activity of mercenaries is a crime that directly threatens the peace and security of mankind. Mercenaries are persons liable to criminal liability who possess a special quality. Their activity is illegal and subject to criminal liability by most countries in the world. In the order that follows, we propose as a desideratum - to perform a legal-criminal analysis of crimes related to the activity of mercenaries. Therefore, in this order of ideas of the existing social values in the society, we notice that the human community is also defended from the point of view of the peace and security of humanity. Which is presumed that the crimes in the field of war are not tolerated in objective reality, and in the case of their commission - criminal liability arises.

Keywords: Criminal law, illegal deed, legal liability, mercenary, subject of law.

ANALYSE JURIDICO-PÉNALE DU CRIME SUR L'ACTIVITÉ DES MERCENAIRES

Conformément aux dispositions de l'article 2 (1) du Code pénal de la République de Moldova, nous notons que le législateur a énoncé un ensemble de valeurs suprêmes, que le droit pénal est censé défendre. Ainsi, selon le texte de la loi,

ses Personnes, Droits et libertés, propriété, environnement, ordre constitutionnel, souveraineté, indépendance et intégrité territoriale de la République de Moldova, paix et sécurité de l'humanité, ainsi que l'ensemble de l'ordre juridique sont protégés [1, art. 2 par.(1)]. L'activité des mercenaires est un crime qui empiète directement sur la paix et la sécurité de l'humanité. Les mercenaires sont des personnes passibles de poursuites pénales qui possèdent une qualité particulière. Leur activité est illégale et passible de poursuites pénales par la plupart des États du monde. Dans l'ordre qui suit, nous proposons comme desideratum-la réalisation d'une analyse juridico-pénale des crimes concernant l'activité des mercenaires. Par conséquent, dans cette ligne de valeurs sociales existant dans la société, nous notons que la communauté humaine est également défendue du point de vue de la paix et de la sécurité de l'humanité. Ce qui est supposé que les crimes dans le domaine de la guerre ne sont pas tolérés dans la réalité objective, et en cas de leur commission-la responsabilité pénale se produit.

Mots-clés: droit pénal, acte illégal, responsabilité légale, mercenaire, sujet de droit.

УГОЛОВНО-ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ ПРЕСТУПЛЕНИЯ, СВЯЗАННОГО С ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ НАЕМНИКОВ

В соответствии с положениями части (1) статьи 2 Уголовного кодекса Республики Молдова отметим, что законодатель сформулировал комплекс высших ценностей, защищать которые призван Уголовный закон. Согласно закону, охраняется лицо, его права и свободы, собственность, окружающая среда, конституционный строй, суверенитет, независимость и территориальная целостность Республики Молдова, мир и безопасность человечества, а также весь правопорядок [1, ст.2]. пункт (1)]. Наемничество является преступлением, которое непосредственно угрожает миру и безопасности человечества. Наемники - лица, подлежащие уголовной ответственности, обладающие особым качеством. Их деятельность незаконна и подлежит уголовной ответственности в большинстве стран мира. В последующем предлагаем провести уголовно-правовой анализ преступлений, связанных с деятельностью наемников. В связи с этим, о существующих в обществе социальных ценностях мы замечаем, что и человеческое сообщество защищается с точки зрения мира и безопасности человечества. А это предполагает, что преступления в области войны недопустимы в объективной реальности, а в случае их совершения - наступает уголовная ответственность.

Ключевые слова: уголовное право, противоправное деяние, юридическая ответственность, наемник, субъект права.

Introducere

În conformitate cu prevederile articolului 2 alineat (1) din Codul penal al Republicii Moldova, observăm că, legiuitorul a enunțat un complex de valori supreme, pe care Legea penală are menirea de-a le apăra.

Astfel, potrivit textului de lege, sunt protejate persoanele, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept [1, art.2 alin.(1)].

Prin urmare, în această ordine de idei a valorilor

sociale existente în societate, observăm că, comunitatea umană este apărată și din punct de vedere al păcii și securității omenirii. Ceea ce se prezumă că, fărădelegile din domeniului războiului nu sunt tolerate în realitatea obiectivă, iar în cazul comiterii acestora – survine răspunderea penală.

Infrațiunile de război sunt faptele socialmente periculoase prevăzute de Partea specială a Codului penal al Republicii Moldova în capitolul I cu denumirea marginală *Infrațiuni contra păcii și securității omenirii, infrațiuni de război*. Acestea înglobându-se în categoria infrațiunilor care atentează la pacea și securitatea omenirii.

Gradul de investigare a problemei la momentul actual, scopul cercetării. La momentul actual, importanța și scopul de elaborare a prezentului demers științific, apare din intenția autorului de a releva în prim-plan aspectul juridico-penal al activității ilicite de mercenariat. Totodată este și necesitatea stringentă de efectuare a unei analize ample referitor la esența și rolul elementelor constitutive ale infracțiunii în procesul de calificare corectă a activității mercenarilor.

Materiale utilizate și metode aplicate. În procesul elaborării articolului științific ne-am ghidat de mai multe și diverse metode de cercetare științifică care au făcut posibilă investigarea corespunzătoare a subiectului titlului, dintre care putem enumera: metoda analizei, metoda sintezei, metoda deducției, metoda istorică, precum și metoda comparativă.

Baza teoretico-juridică a demersului științific cuprinde materialul definitoriu precum ar fi cadrul juridic autohton, precum și numeroase studii ale literaturii de specialitate – care direct sau indirect, abordează esența și conținutul subiectului supus cercetării.

Rezultatele obținute în baza analizelor științifice efectuate

Prin urmare, în cadrul demersului științific ne propunem să elucidăm din punct de vedere juridico-penal esența infracțiunii *Activitatea mercenarilor*, ca faptă ilegală ce atentează asupra valorii societății umane – pacea și securitatea omenirii.

Factorii, care îi favorizează sau îi înlesnesc pe indivizii cu înclinații criminale să comită în societatea contemporană asemenea ilegalități, sunt legați de criza politică evidentă, criza economică existentă și, în consecință, de criza psihologică a fiecărui făptuitor în parte sau de dorința de a obține unele avantaje [3, p. 10].

Recurgerea la serviciul unor persoane plătite, pentru îndeplinirea unor sarcini militare, este o practică veche, la care unele state recurg și în prezent.

Aceasta se face uneori cu încălcarea reglementărilor internaționale. Activitățile mercenarilor sunt contrare principiilor fundamentale ale dreptului internațional, precum neintervenția în treburile interne ale statelor, integritatea teritorială și independența. Aceste activități creează obstacole în procesul autodeterminării popoarelor care luptă împotriva colonialismului, precum și a tuturor celorlalte forme de dominație străină. Iată de ce, unele instrumente juridice internaționale urmăresc să interzică folosirea mercenarilor, condamnând atât recursul la serviciul acestora, cât și participarea lor la ostilități. De exemplu, la 13.10.2005, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională cu privire la lupta contra recrutării, utilizării, finanțării și instruirii mercenarilor. Această Convenție, adoptată la New York la 04.12.1989, în art.5 recomandă statelor semnatare să incrimineze în legislațiile lor atât participarea directă la ostilități ca mercenar, cât și recrutarea, finanțarea și antrenarea mercenarilor [5, p. 136-137].

Potrivit textului de lege, instituit la art.141 CPRM, observăm că, răspunderea penală pentru activitatea mercenarilor este expusă în următoarea ordine legislativă:

1) *participarea mercenarului într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale ori violarea integrității teritoriale a statului*, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani;

2) *angajarea, instruirea, finanțarea sau altă asigurare a mercenarilor, precum și folosirea lor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale ori violarea integrității teritoriale a statului*. Asemenea faptă se sancționează la fel cu pedeapsa închisorii pe un termen de la 10 la 15 ani [1, art.141].

Obiectul infracțiunii îl formează relațiile sociale ocrotite prin normele dreptului penal [12, p. 112].

Potrivit capitolului I al Părții speciale a Codului penal al Republicii Moldova, *Infracțiuni contra păcii, securității omenirii și infracțiuni de război*, obiectul juridic general al infracțiunilor respective îl formează relațiile sociale ce sunt condiționate de protejarea orânduirii constituționale, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și celelalte valori prevăzute în art.2 al legii penale [2, p. 260].

Obiectul juridic special este valoarea socială concretă careia i se aduce atingere prin infracțiune. Această categorie de obiect servește la determinarea individualității unei infracțiuni în cadrul unui grup [7, p. 109].

Totodată, această opinie referitor la cele menționate, este susținută și de către autorii Alina Șavga și Mariana Grama, care în una din lucrările lor, menționează faptul că „obiectul special este valoarea socială concretă care este lezată prin săvârșirea infracțiunii” [14, p. 27].

Obiectul juridic special al infracțiunii de activitate a mercenarilor îl constituie relațiile sociale cu privire la neadmiterea participării mercenarului, asigurarea în orice mod a activității mercenarilor sau a folosirii lor în acțiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituționale ori spre violarea integrității teritoriale a statului [5, p. 137 și p. 139].

Toate infracțiunile presupun existența unui obiect juridic în lipsa căruia incriminarea faptelor nu este posibilă. Unele infracțiuni, pe lângă obiectul juridic, se caracterizează și prin existența unui obiect material, care nu trebuie confundat cu obiectele care au servit la săvârșirea faptei [19, p. 112]. În prezența modalității de finanțare a mercenarilor, obiectul material sau imaterial al infracțiuni specifice la art.141 alin.(2) CP RM îl reprezintă bunurile de orice natură dobândite prin orice mijloc sau servicii financiare (în prezența modalității de finanțare a mercenarilor) [5, p. 139].

În literatura de specialitate, prin latura obiectivă a unei infracțiuni se înțelege totalitatea condițiilor cerute de norma de incriminare privitoare la actul de conduită pentru existența infracțiunii [8, p. 132]. Latura obiectivă a componentei infracțiunii constituie aspectul exterior al atentatului periculos la obiectele ocrotite de legea penală, adică aspectul exterior al comportării persoanei, manifestată în lumea reală și exprimată prin cauzarea de pericol acestui obiect sau prin amenințarea de a-l pune în pericol. Latura obiectivă este aspectul așa-zis exterior al infracțiunii, adică ceea ce vedem în realitate, ceea ce simțim și ceea ce se desfășoară în fața noastră [11, p. 103].

Latura obiectivă a infracțiuni specificate la art.141 alin.(1) CPRM include următoarele două semne:

1. fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de participare într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente;

2. timpul săvârșirii infracțiunii, și anume – timpul conflictului armat, al acțiunilor militare sau al săvârșirii altor acțiuni violente.

Participarea într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente înseamnă activitatea organizată sau nu, condusă sau nu de către alte persoane, presupunând aplicarea violenței. Participarea respectivă se poate realiza în diferite modalități concrete, cum ar fi: atacul asupra sediilor autorităților publice ori a centrelor de comunicații sau posturilor de radio și televiziune; atacarea unor unități militare; ocuparea sediilor autorităților publice ori a sediilor unor partide sau ale altor organizații legale; împotrivirea față de organele de menținere a ordinii publice; dezarmarea forțelor de ordine, etc.

Pentru calificarea faptei în baza art.141 alin. (1) CPRM nu interesează dacă participarea într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente este sau nu activă. O asemenea împrejurare poate fi luată în considerare la individualizarea pedepsei. Pentru a se stabili gradul de participare a

făptuitorului într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la acțiuni violente, se vor lua în considerare: gradul de agresivitate a făptuitorului; spiritul de inițiativă a acestuia; capacitatea de a lua decizii și de a le executa; neacceptarea crușării victimei; recalitranta în raport cu reprezentanții autorităților, etc. [5, p. 137].

Latura obiectivă a infracțiunii de la art.141 alin. (2) CPRM include următoarele două semne:

1. fapta prejudiciabilă concretizată în acțiunea de angajare, instruire, finanțare sau altă asigurare a mercenarilor, ori de folosire a lor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente;

2. timpul săvârșirii infracțiunii, și anume – timpul conflictului armat sau al acțiunilor militare (în ipoteza presupunând folosirea mercenarilor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente).

Se poate observa că modalitățile normative alternative ale acțiunii prejudiciabile examinate sunt:

- 1) angajarea mercenarilor;
- 2) instruirea mercenarilor;
- 3) finanțarea mercenarilor;
- 4) altă asigurare a mercenarilor;
- 5) folosirea mercenarilor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente.

Prin „angajarea mercenarilor” se are în vedere atragerea, năimirea, racolarea (prin selectare) a unei persoane, urmată de ofertarea acesteia să-și dea consimțământul de a participa în calitate de mercenar într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente. Pentru calificarea faptei în baza art.141 alin.(2) CPRM nu contează nici dacă persoana angajată a luat parte într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente, nici dacă această persoană a primit vreo recompensă materială. În ipoteza angajării mercenarilor, aplicarea răspunderii în conformitate cu art.141 alin.(2) CPRM exclude referirea suplimentară la art.42 alin.(4) și art.141 alin.(1) CPRM.

Prin „instruirea mercenarilor” se înțelege furnizarea de instrucțiuni cu privire la participarea în calitate de mercenar într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente (de exemplu, furnizarea de instrucțiuni cu privire la fabricarea sau utilizarea dispozitivelor ori substanțelor explozive, a armelor, a dispozitivelor ori materialelor radioactive, a substanțelor nocive ori periculoase sau cu privire la alte metode ori tehnici specifice). În situația instruirii mercenarilor, aplicarea răspunderii în conformitate cu art.141 alin.(2) CP RM exclude referirea suplimentară la art.42 alin.(5) și art.141 alin.(1) CP RM.

Prin „finanțarea mercenarilor” trebuie de înțeles punerea la dispoziția mercenarului, prin orice metodă, direct sau indirect, a bunurilor de orice natură dobândite prin orice mijloc sau prestarea unor servicii financiare în scopul utilizării acestor bunuri ori servicii sau cunoscând că vor fi utilizate, în întregime sau parțial, la participarea unei persoane în calitate de mercenar într-un conflict armat, la acțiuni militare sau la alte acțiuni violente. Pentru calificarea celor săvârșite în baza art.141 alin.(2) CPRM este irelevant dacă bunurile sau serviciile respective au fost utilizate de către mercenar în activitatea acestuia. În cazul finanțării mercenarilor, aplicarea răspunderii în conformitate cu art.141 alin.(2) CP RM exclude referirea suplimentară la art.42 alin.(5) și art.141 alin.(1) CP RM.

Prin „altă asigurare a mercenarilor” se are în vedere: furnizarea de arme, muniții, alte dispozitive sau mijloace distructive, substanțe nocive ori periculoase, alte asemenea mijloace sau instrumente; găzduirea; facilitarea pătrunderii în zone cu acces limitat; punerea la dispoziție de date despre obiective-țintă; acordarea altui suport, sub orice formă. În ipoteza unei alte asigurări a mercenarilor, aplicarea răspunderii în conformitate cu art.141 alin.(2) CP RM exclude referirea suplimentară la art.42 alin.(5) și art.141 alin.(1) CP RM.

În fine, prin „folosirea mercenarului într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente” se înțelege antrenarea efectivă a mercenarului în participarea într-un conflict armat, în acțiuni militare sau alte acțiuni violente. În cazul folosirii mercenarului într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente, aplicarea răspunderii în conformitate cu art.141 alin.(2) CPRM exclude referirea suplimentară la art.42 alin.(3) și art.141 alin.(1) CP RM.

În modalitatea de folosire a mercenarilor într-un conflict armat, în acțiuni militare sau în alte acțiuni violente, timpul săvârșirii infracțiunii, și anume – timpul conflictului armat, al acțiunilor militare sau al săvârșirii altor acțiuni violente – este un semn secundar obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art.141 alin.(2) CPRM. În lipsa acestui semn al laturii obiective, folosirea mercenarului nu poate fi calificată în baza art.141 alin.(2) CP RM [5, p. 139-140].

Faptele infracționale prevăzute la art.141 CP RM, sunt infracțiuni formale și se consumă din momentul săvârșirii faptei de participare a mercenarului, fie de finanțare, instruire, angajare a mercenarilor [6, p. 42], ori a altei asigurări a mercenarilor sau la folosirea acestora în conflicte armate, acțiune militară ori în cadrul altor acțiuni violente.

Conduita umană, sub aspect subiectiv reprezintă suportul modului de gândire, decizie și executare a actului obiectiv infracțional, stând la baza săvârșirii efective a acestuia, implicând adoptarea unei atitudini individuale a infractorului față de faptă și rezultatul socialmente periculos al acesteia [16, p. 160]. Astfel, conținutul laturii subiective constituie aspectul exterior al infracțiunii. Aceasta reprezintă activitatea psihică a persoanei legată nemijlocit de săvârșirea infracțiunii, și este formată din elementele intelective, volitive și afective ce determină și însoțesc actul fizic de executare [17, p. 59].

Latura subiectivă a infracțiunii de mercenariat se săvârșește întotdeauna cu vinovăție, prin intenție

directă. Persoana care recurge conștient la acțiunile de mercenariat este conștientă de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevede urmările și dorește în mod conștient săvârșirea actelor de violență în schimbul unei remunerări materiale [4, p. 281].

Motivul și scopul, ca procese subiective, sunt intim legate de elementul moral al infracțiunii în care se integrează. Încercând o definiție a celor două aspecte subiective, vom considera motivul infracțiunii ca fiind un impuls lăuntric care determină pe infractor să ia o hotărâre infracțională și să o îndeplinească. Prin scopul infracțiunii, vom înțelege finalitatea urmărită de făptuitor, situația la care vrea să ajungă acesta prin săvârșirea faptei [18, p. 245-246].

Motivele infracțiunii privind activitatea mercenarilor, pot consta în interesul material, sau în dorința făptuitorului de a-și înlesni activitatea infracțională; năzuința făptuitorului de a-i transmite mercenarului experiența criminală acumulată, etc. [5, p. 141].

Cât privește scopul infracțiunii prevăzute la art.141 CP RM, acesta se exprimă în scopul răsturnării sau subminării orânduirii constituționale ori al violării integrității teritoriale a statului. După cum reiese din art.130 CP RM, acestui scop i se adaugă un altul: scopul primirii unei recompense materiale. În lipsa oricărei din aceste două scopuri, fapta nu va putea fi calificată potrivit art.141 CP RM [5, p. 138].

Așa cum se arată în doctrina dreptului penal, legea penală se adresează cu prescripțiile sale tuturor membrilor societății, impunându-le, sub sancțiunea penală, o anumită conduită în legătură cu valorile sociale și, totodată, ocrotindu-i penal ca titulari ai valorilor respective. De asemenea, se arată că, prin intrarea în vigoare a legii penale, se creează raporturi juridice de drept penal între stat împreună cu titularii valorilor sociale ocrotite, ca beneficiari ai ocrotirii juridice penale, pe de o parte, și destinatarii legii penale, ca titulari ai obligațiilor de conformare, pe de altă parte. Rezultă, așadar că, în principiu,

toți membri societății sunt implicați în raporturile de drept penal, fie ca destinatari, fie ca beneficiari ai legii penale, iar prin aceasta ei devin subiecți de drept penal [9, p. 52]. În cazul săvârșirii unor infracțiuni, membrii societății – care au nesocotit dispoziția penală de conformare – intră într-un raport juridic penal de conflict cu statul, ca mandatar al societății în organizarea apărării sociale, dobândind calitatea de subiect de drept penal al raportului juridic de conflict sau contradicție [10, p. 177]. Prin urmare, subiect al infracțiunii este persoana care a săvârșit infracțiunea și care, conform legii, este obligată să poarte răspunderea penală pentru fapta comisă [15, p. 16].

Subiectul infracțiunii incriminate la art.141 CP RM, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii acestei fărâdelegi a împlinit vârsta de 16 ani [13, p. 361]. Totodată, în condițiile art.141 alin.(1) CP RM subiectul trebuie să mai posede și calitatea specială de *mercenar*.

În corespundere cu prevederile art.130 CP RM, prin *mercenar* se înțelege persoana special recrutată, în țară sau în străinătate, pentru a lupta într-un conflict armat, care ia parte la operațiunile militare în vederea obținerii unui avantaj personal sau a unei remunerări promise de către o parte la conflict sau în numele acesteia, care nu este nici cetățean al părții la conflict, nici rezident pe teritoriul controlat de o parte la conflict, nu este membru al forțelor armate ale unei părți la conflict și nu a fost trimisă de către un stat, altul decât partea la conflict, în misiune oficială ca membru al forțelor armate ale statului respectiv [1, art.130].

Concluzii

Urmare a celor menționate, putem conchide că, infracțiunea dislocată la art.141 CPRM cu denumirea generică *Activitatea mercenarilor* – este o faptă socialmente periculoasă care atentează în mod direct asupra păcii și securității omenirii. Fiind o faptă ilicită din categoria fărâdelegilor de război, infracțiunea de activitate a mercenarilor, în ultima perioadă de

timp și-a făcut apariția mai des pe palierul mediatic. Prin urmare, considerăm meritoriul cunoașterea elementelor componente ale infracțiunii date din punct de vedere juridico-penal, pentru corecta și buna calificare a faptelor de mercenariat.

Referințe bibliografice

1. Codul penal al Republicii Moldova nr.985 din 18.04.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 20.04.2022.
2. ARTENI, D., SOROCEANU, I. *Însemnătatea naturii obiectului juridic al componentei de infracțiuni și analiza obiectului juridic al acțiunilor ilicite de practicare a activității de mercenar*. În: Jurnalul științific internațional „Modern scientific research journal”, Issue 5, din decembrie 2018, London, United Kingdom, numărul total de pagini: 271, ISBN 978-1-9997898-5-5.
3. COJOCARU, R., SOROCEANU, I. *Trăsături ale personalității infractorului mercenar, cetățean al R. Moldova – studiu cazistic*. În: Revista Legea și Viața, nr.11 din 2018, numărul total de pagini: 56, ISSN 1810-309X.
4. BARBĂNEAGRĂ, AI., ALECU, Gh., BERLIBA, V., și alții, *Comentariul Codului penal al Republicii Moldova*, Chișinău, Editura Sarmis („Tipografia Reclama” SA), 2009, numărul total de pagini: 860, ISBN 978-9975-105-20-0.
5. BRÎNZA, S., STATI, V. *Tratat de drept penal. Partea specială*, Volumul I, Chișinău, Editura F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2015, numărul total de pagini: 1328, ISBN 978-9975-53-468-0.
6. BRÎNZA, S., ULIANOVSKI, X., STATI, V., GROSU, VI., ȚURCANU, I. *Drept penal. Partea specială*, Volumul II, Chișinău, Editura Cartier Juridic, 2005, numărul total de pagini: 804, ISBN 9975-79-324-X.
7. BOROI, AI. *Drept penal. Partea generală*, ediția a III-a, București, Editura ALL BECK, 2001, numărul total de pagini: 360, ISBN 973-655-120-2.
8. BOTNARU, S., ȘAVGA, A., GROSU, VI., GRAMA, M. *Drept penal. Partea generală*, Volumul I, Chișinău, Editura Cartier Juridic, 2005, numărul total de pagini: 624, ISBN 9975-79-318-5.

9. BULAI, C., FILIPAȘ, A., MITRACHE, C. *Instituții de drept penal*. Curs selectiv pentru examenul de licență, București, Editura Trei, 2001, numărul total de pagini: 577, ISBN 973-9419-90-9.

10. GIURGIU, N. *Drept penal general: doctrină, legislație și jurisprudență*, Iași, Editura Cantes, 2000, numărul total de pagini: 678, ISBN 973-8173-06-X.

11. MACARI, I. *Dreptul penal al Republicii Moldova. Partea generală*, Chișinău, Editura „Centrul Editorial al Universității de Stat din Moldova”, 2002, numărul total de pagini: 398, ISBN 9975-70-190-6.

12. MARIȚ, Al. *Drept penal. Partea generală*, volumul I, Chișinău, Editura F.E.-P. „Tipografia Centrală”, 2002, numărul total de pagini: 355, ISBN 9975-78-198-5.

13. SOROCEANU, I. *Subiectul infracțiunii de activitate a mercenarilor*. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participarea internațională „Realități și perspective ale învățământului juridic național” din perioada 01.10-02.10.2019*, Volumul II, Chișinău, Editura „Centrul editorial poligrafic al Universității de Stat din Moldova”, numărul total de pagini : 692, ISBN 978-9975-149-88-4.

14. ȘAVGA, A., GRAMA, M. *Album de scheme. Drept penal. Partea generală*, material metodic-didactic, Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 2004, numărul total de pagini: 138, BPD 00012058.

15. ȘTERBEȚ, V., BRÎNZA, S., STATI, V. *Drept penal*, Suport de curs, Chișinău, Editura SRL Elan Poligraf, 2008, numărul total de pagini: 216, ISBN 978-9975-66-095-2.

16. TĂNĂSESCU, I., TĂNĂSESCU, C., TĂNĂSESCU, G. *Drept penal general*, București, Editura ALL BECK, 2002, numărul total de pagini: 758, ISBN 973-655-202-0.

17. VASILOI, D., BUJOR, V. *Drept penal. Partea generală. Teoria infracțiunii*, Note de curs, Chișinău, Editura Institutului de științe penale și criminologie aplicată, 2019, numărul total de pagini: 125, ISBN 978-9975-3195-8-4.

18. ZOLYNEAK, M., *Drept penal. Partea generală*, Volumul II, Iași, Editura Fundației Chemarea, 1993, numărul total de pagini: 655, BPD 00005580.

19. ZOLYNEAK, M., MICHINICI, M.-I. *Drept penal. Partea generală*, Iași, Editura Fundației Chemarea, 1999, numărul total de pagini: 518, ISBN 973-9237-50-9.